

Is le meaisínáistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínáistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh i gcás 297/2013/FOR - Ionadú Cathaoirleach Coiste Eiticiúil ad hoc an Choimisiúin Eorpaigh

Cinneadh

Cás 297/2013/FOR - Tosaithe an 12/03/2013 - Cinneadh an 19/12/2013 - Na hinstiúidí lena mbaineann An Coimisiún Eorpach (Socraithe ag an instiúid) | An Coimisiún Eorpach (Níl aon údar le fiosrúcháin bhreise) |

Baineann an gearán le hathcheapadh Cathaoirleach Coiste ad hoc Eiticiúil an Choimisiúin. Tá triúr ar an gCoiste nach bhfuil fostaithe ag an gCoimisiún faoi láthair. Is é an ról atá aige ná comhairle a chur ar an gCoimisiún maidir le saincheisteanna eiticiúla a thagann chun cinn i bhfeidhmiú Cód Iompair an Choimisiúin do Choimisinéirí. Go sonrach, tugann an Choiste comhairle maidir le saincheisteanna eiticiúla más mian le hiar-Choimisinéir dul i mbun fostaíochta.

Thug an tOmbudsman dá haire go raibh coimhlínt leasa ag an gCathaoirleach toisc go raibh sé ag obair mar dhlíodóir chomh maith, a bhí ag feidhmiú ar son leasanna cliant na hearnála príobháidí os comhair an Choimisiúin. Fuair sí go raibh cás tagtha chun cinn mar thoradh ar an Cathaoirleach a bheith athcheaptha ag an gCoimisiún, ina mbeadh an Cathaoirleach i ndáiríre ag déanamh breithnithe ar ionchais fhostaíochta Coimisinéirí amach anseo, a raibh, ar bhonn na bpost atá acu faoi láthair, tionchar ollmhór acu ar ghnóthaí a bhfuil iarmhairtí móra ag baint leo i ndáil le cliant phríobháideacha an Chathaoirligh.

Dá réir sin, fuair an tOmbudsman gur mar sin a bhí leasanna príobháideacha an Chathaoirligh go bhféadfaidís tionchar diúltach a imirt ar an tslí ina gcomhlíonfadh sé a fheidhm mar Chathaoirleach an Choiste.

Níor ghá don Ombudsman aon mholadh a dhéanamh don Choimisiún mar d'ionadaigh an Coimisiún an Cathaoirleach sulár críochnaíodh fiosrúchán an Ombudsman.

Cúlra an ghearáin

1. Is é an Coimisiún Eorpach caomhnóir na gConarthaí. Ach a garda an caomhnóir? Is cinnte go ndéanann cúirteanna an Aontais agus an tOmbudsman. Tá a shásraí srianta agus ceartúchán féin curtha ar bun ag an gCoimisiún freisin. Sásra amháin den sórt sin is ea Coiste Eitice Ad Hoc an Choimisiúin [1]. Tugann an Coiste Eitice Ad Hoc, atá comhdhéanta de thríúr nach bhfuil ag obair sa Choimisiún faoi láthair, tuairimí don Choimisiún maidir le ceisteanna eiticiúla ginearálta a thagann chun cinn i ndáil le léirmhíniú Chód Iompair an Choimisiúin do Choimisinéirí [2]. Tá sé de chúram ar an gCoiste Eitice Ad Hoc freisin tuairim a thabhairt don Choimisiún maidir le saincheisteanna eiticiúla a d'fhéadfadh teacht chun cinn nuair is mian le Coimisinéir dul i mbun poist tar éis dó an Coimisiún a fhágáil. Cinneann an Coimisiún, agus torthaí a Choiste Eitice Ad Hoc á gcur san áireamh aige, an bhféadfaí an bonn a bhaint de shláine an Choimisiúin leis an bpost atá beartaithe. [3]

2. An 8 Feabhra 2013, rinne na gearánaigh, trí eagraíocht neamhrialtasacha ar a dtugtar LobbyControl, Faireachlann na hEorpa Corparáidí agus Cuntasacht Chorporáideach Idirnáisiúnta, gearán leis an Ombudsman faoi athcheapadh duine den triúr comhaltaí den Choiste Eitice Ad Hoc [4]. Mhínigh siad don Ombudsman go ndeachaigh siad i dteagmháil leis an gCoimisiún an 14 Eanáir 2013 chun a n-imní a chur in iúl faoi athcheapadh an chomhalta sin den Choiste Eitice Ad Hoc (cé gur aithin an gearánach an duine sin ina ráitis phoiblí ar an ábhar seo, ní dhéanfaidh an tOmbudsman ach tagairt don duine seo mar Chomhalta A). Chuir na gearánaigh in iúl don Choimisiún go luaitear in Airteagal 4 den chinneadh ón gCoimisiún lena mbunaítear an Coiste Eitice Ad Hoc nach mór do chomhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc “*neamhspleáchas, taifead dochloíte ar iompar gairmiúil, chomh maith le heolas fóna ar chreat dlíthiúil agus ar mhodhanna oibre an Choimisiúin atá ann cheana*” a léiriú. Thug na gearánaigh dá n-aire go bhfuil Comhalta A, oifigeach ardchéime de chuid an Choimisiúin atá ar scor, ag obair faoi láthair do mhórghnólacht dlí a thairgeann seirbhísí brústocaireachta dá chliant ar shaincheisteanna AE. Dúirt sí freisin nár shínigh an dlíghnólacht le Clár Trédhearcachta an Choimisiúin-na Parlaiminte. Dá bhrí sin, cheistigh na gearánaigh neamhspleáchas agus iompar gairmiúil Chomhalta A agus d'iarr siad ar an gCoimisiún athmhachnamh a dhéanamh ar a chinneadh Comhalta A a athcheapadh mar chomhalta dá Choiste Eitice Ad Hoc. Nuair a dhiúltaigh an Coimisiún, chuaigh na gearánaigh i dteagmháil leis an Ombudsman.

Ábhar an fhiosrúcháin

3. Líomhnaíonn na gearánaigh:

- Le cinneadh an Choimisiúin duine de chomhaltaí a Choiste Eitice Ad Hoc a athcheapadh, sáraítear Airteagal 4 de Chinneadh 2003 ón gCoimisiún lena mbunaítear an Coiste Eitice Ad hoc.
- Níl gníomhaíochtaí an Choiste Eitice Ad Hoc trédhearcach go leor.

4. Maíonn na gearánaigh:

- Ba cheart don Choimisiún an t-athcheapachán sin a chúlghairm agus ionadaí a cheapadh a chomhlíonfaidh, agus a dhealraíonn go gcomhlíonann sé, an ceanglas maidir le

neamhspleáchas.

- Ba cheart don Choimisiún beartas trédhearcachta réamhghníomhach a thabhairt isteach maidir le (a) CVanna agus Dearbhuithe Leasa chomhaltaí an Choiste Eitice ad hoc a fhoilsiú ar líne, mar atá i gcás Chomhairleoirí Speisialta an Choimisiúin; (b) trédhearcacht ar líne a fheabhsú maidir le comhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc agus maidir lena chinntí araon.
- Chun a áirithiú go bhfuil cinntí maidir le heitic na gCoimisinéirí fíor-neamhspleách, ba cheart don Choimisiún, san fhadtearma, coiste eitice neamhspleách a bhunú, ag a bhfuil sainordú níos leithne agus níos sainithe ná an Coiste atá ann cheana, a dhéileálann go príomha le saincheisteanna iarfhostaíochta. Ba cheart go mbeadh an coiste sin go hiomlán neamhspleách agus comhdhéanta de shaineolaithe ar eitic an riaracháin phoiblí.

An fiosrúchán

5. Chuir na gearánaigh an gearán faoi bhráid an Ombudsman an 8 Feabhra 2013. D'iarr an tOmbudsman ar an gCoimisiún tuairim ar an ngearán a chur isteach faoin 30 Meitheamh 2012. Ina litir ag oscailt an fhiosrúcháin, d'iarr an tOmbudsman ar an gCoimisiún barúil a thabhairt ar na ceisteanna seo a leanas:

An gcomhlíonann Comhalta A na critéir riachtanacha d'Airteagal 4 de Chinneadh 2003 ón gCoimisiún lena mbunaítear an Coiste Eitice Ad Hoc, ina sonraítear go bhfuil gá le “neamhspleáchas, taifead dochloíte ar iompar gairmiúil, chomh maith le heolas fóna ar chreat dlíthiúil agus ar mhodhanna oibre an Choimisiúin atá ann cheana” chun comhaltaí a cheapadh. Go háirithe, d'iarr an tOmbudsman ar an gCoimisiún machnamh a dhéanamh ar na nithe seo a leanas:

(a) an gá atá ann breithniú a dhéanamh ar choinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann maidir leis an gcomhalta sin den Choiste Eitice Ad Hoc;

(b) nach bhfuil an dlí-dheimh dá n-oibríonn sé tar éis an Clár Trédhearcachta a shíniú;

(c) a neamhspleáchas nuair a bheidh measúnú á dhéanamh aige ar choinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ag iar-Choimisinéirí;

easpa faisnéise ón gCoimisiún maidir le céannacht chliant an dlíghnólachta thuasluaite.

2) An bhfuil gníomhaíochtaí an Choiste Eitice Ad Hoc, agus leasanna a chomhaltaí, trédhearcach go leor.

3) Cé acu ar cheart don Choimisiún coiste eitice neamhspleách a bhunú, a mbeadh sainordú níos leithne agus níos sainithe aige ná mar atá ag an gcoiste atá ann cheana, a dhéileálann go príomha le saincheisteanna iarfhostaíochta.

6. An 8 Bealtaine 2013, chuaigh na gearánaigh i dteagmháil leis an Ombudsman chun dhá shaincheist bhreise a bhaineann leis an bhfiosrúchán a ardú, mar atá:

- 1) An ról a líomhnaítear a bhí ag Comhalta A in imscrúdú OLAF as ar eascair éirí as an gCoimisinéir Dallí as an gCoimisiún;
- 2) D'áitigh an gearánach freisin gur fhoghlaim sé go gcuireann Comhalta A comhairle ar fáil, mar dhlíodóir, do thionscal an tobac. Deir na gearánaigh gur sárú é seo ar threoirlínte cur chun feidhme Airteagal 5.3 de Chreat-Choinbhinsiún na hEagraíochta Domhanda Sláinte maidir le Rialú Tobac.
7. Ansin, chuir an tOmbudsman na saincheistanna breise sin in iúl don Choimisiún agus d'iarr sé air déileáil leo ina thuairim.
8. An 23 Iúil 2013, chuir an Coimisiún a thuairim faoi bhráid an Ombudsman. Chuir an tOmbudsman tuairim an Choimisiúin ar aghaidh chuig na gearánaigh. Chuir siad barúlacha maidir leis an tuairim sin faoi bhráid an Ombudsman an 15 Meán Fómhair 2013.
9. An 26 Samhain 2013, sheol an tOmbudsman litir chuig Leas-Uachtarán Šefčovič an Choimisiúin inar leagadh amach an réasúnaíocht a d'fhéadfadh tacú le dréachtmholadh a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo chuig an gCoimisiún ag iarraidh go ndéanfaí Comhalta A a ionadú.
10. An 18 Nollaig 2013, dúirt an Coimisiún ina sheisiún faisnéise meán lae do na meáin gur chinn sé ionadú a dhéanamh ar Chomhalta A mar chomhalta den Choiste Eitice Ad Hoc.

Anailís agus conclúidí an Ombudsman

A. Líomhain agus éileamh gaolmhar a bhaineann le Comhalta A a athcheapadh ar an gCoiste Eitice Ad Hoc

Argóintí a chuirtear faoi bhráid an Ombudsman

11. D'áitigh na gearánaigh, ina ngearán chuig an Ombudsman, gur sháraigh cinneadh an Choimisiúin Comhalta A a athcheapadh chuig an gCoiste Eitice Ad Hoc Airteagal 4 de Chinneadh 2003 ón gCoimisiún lena mbunaítear an Coiste Eitice Ad Hoc, ina luaitear go mbeidh gá le "neamhspleáchas, taifead dochloíte ar iompar gairmiúil, chomh maith le heolas fóna ar chreat dlíthiúil agus ar mhodhanna oibre an Choimisiúin atá ann cheana" a cheapadh. D'áitigh na gearánaigh nach bhfuil an leibhéal neamhspleáchais ná an taifead dochloíte ar iompar gairmiúil is gá chun na critéir sin a chomhlíonadh ag Comhalta A.
12. Thug na gearánaigh dá n-aire gur dlíodóir corparáideach/brústocaire é Comhalta A i láthair na huaire i mórghnólacht dlí ilnáisiúnta. Dúirt siad freisin go gcuireann suíomh gréasáin an dlíghnólachta ina n-oibríonn sé claint ionchasacha ar an eolas go gcuireann an dlí "cumas

saineolais dhlíthiúil agus pholaitiúil” ar fáil agus gur féidir leis an ngnólacht dlí cabhrú le “cur chun cinn a dhéanamh ar an rialtas nó ar institiúidí an Aontais... comhairle a thabhairt maidir leis an bpróiseas parlaiminteach agus polaitiúil, agus leasuithe ar reachtaíocht atá beartaithe a dhréachtú agus a chur síos”. Déantar cur síos ar shuíomh gréasáin an dlíghnólachta freisin ar Bhall A a bheith ag speisialú i mbeartais an Choimisiúin Eorpaigh, i ndlí an Chomhphobail agus i ndlí na hiomaíochta, i dtrádáil, i mbaincéireacht, i gcánachas agus i gcaidreamh rialtais agus i mbeartas poiblí. D’áitigh an gearánach gur comhchiallaigh iad na téarmaí “caidreamh rialtais agus beartas poiblí” do sheirbhísí brústocaireachta.

13. Dúirt na gearánaigh freisin, nuair a d’fhág Comhalta A a phost sa Choimisiún in 2007 chun obair don ghnólacht dlí, gur cheadaigh an Coimisiún a aistriú chuig an dlíghnólacht ar choinníoll nach ndéanadh sé brústocaireacht ar iar-chomhghleacaithe nó nach ndéileálfadh sé le cásanna a bhain lena roinn roimhe sin ar feadh bliana. Thug na gearánaigh dá n-aire freisin nár chláraigh an dlíghnólacht ina n-oibríonn Ball A i gClár Trédhearcachta deonach an AE, in ainneoin go gcuireann sé seirbhísí brústocaireachta ar fáil. Ciallaíonn sé sin, de réir na ngearánach, nach féidir a fheiceáil cé hiad na cliaint Comhalta A agus a chomhghleacaithe atá ag obair. Tháinig na gearánaigh ar an gconclúid ansin go bhfágann an fóras go n-oibríonn Comhalta A do ghnólacht dlí a thairgeann seirbhísí brústocaireachta, ach nár shínigh leis an gClár Trédhearcachta, go bhfuil “taifead dochloíte d’iompar gairmiúil” ag Comhalta A i ndáil le heitic agus brústocaireacht.

14. Thug na gearánaigh samplaí de chruinniú le feidhmeannaigh i Seirbhís Dlí an Choimisiúin i Meán Fómhair 2011 agus Meán Fómhair 2012 chun ionadaíocht a dhéanamh ar leasanna cuideachta tobac. Chuir na gearánaigh in iúl don Ombudsman gur scríobh an Coimisiún chuig na gearánaigh ag áitiú go raibh teagmhálacha Chomhalta A le Seirbhís Dlí an Choimisiúin teoranta do shaincheistean dlí a bhaineann le “Treoir Tobac”, agus, mar thoradh air sin, nach raibh na teagmhálacha sin ina “brústocaireacht”. Thug na gearánaigh dá n-aire, ina leith sin, go bhfuil gá le saineolas dlíthiúil agus go n-úsáidtear é chun brústocaireacht a dhéanamh an t-am ar fad, agus gur comhstraitéis bhrústocaireachta é úsáid a bhaint as teanga dhlíthiúil nó argóint a dhéanamh faoi léirmhíniú téacs dlí.

15. D’áitigh na gearánaigh go n-ardaíonn ról Comhalta A a dhéanann ionadaíocht ar chuideachta tobac (agus ar chliant chorparáideacha eile) amhras faoina neamhspleáchas agus faoina chumas measúnú dian a dhéanamh ar choinbhleachtaí leasa a d’fhéadfadh a bheith ann agus measann siad an bhfuil iar-Choimisinéirí ag bogadh isteach i bpoist bhrústocaireachta san earnáil phríobháideach iomchuí nó nach bhfuil, cibé acu ar cheart coinníollacha agus srianta a fhorchur agus, más ceart, cé na cinn. D’áitigh na gearánaigh, maidir le ról i gcomhlacht comhairleach eiticiúil, a bhfuil a shláine agus a thrédhearcacht ríthábhachtach do mhuinín an phobail as an gCoimisiún Eorpach, go bhfuil sé thar a bheith tábhachtach coibhneachtaí leasa a bheith ann. Is ciall choiteann é, dúirt an gearánach, go measann sé go bhfuil sé “iontach”, gur féidir le Comhalta A ról a athrú, óna ról ar an gCoiste Eitice Ad Hoc, go dtí a ról a dhéanann ionadaíocht ar chliant phríobháideacha maidir le cúrsaí AE. Is cinnte go n-ardaíonn sé ceistean, dar leo, faoi neamhspleáchas Chomhalta A mar “príomhchomhairleoir eitice an Aontais”.

16. Dúirt na gearánaigh, ós rud é nach féidir a shamhlú nach bhfuil aon duine eile, leis an saineolas ábhartha, ach gan neamhspleáchas agus iompar gairmiúil den sórt sin, a d'fhéadfadh a bheith ar an gCoiste Eitice Ad Hoc, nach raibh sé inchosanta comhalta A a athcheapadh chuig an bpost seo.

17. Dúirt na gearánaigh ansin, cé go mb'fhéidir nár iarradh ar an gCoiste Eitice Ad Hoc measúnú a dhéanamh ar shaincheistean eiticiúla seachas ceist fhostaíocht iarthearma na gCoimisinéirí, ní chiallaíonn sé sin nach bhfuil sé d'acmhainn aige é sin a dhéanamh. Dúirt siad, mar shampla, dá n-aistreofaí na saincheistean ba chúis le éirí as oifig an Choimisinéara Dall chuig Coiste Eitice Ad Hoc, seachas chuig OLAF, go mbeadh Comhalta A, duine a dhéanann ionadaíocht ar chuideachta tobac, ag déanamh meastóireachta ar chás ina bhfuil ionaid timpeall ar a dtagraíonn an gearánach mar "scannán brústocaireachta tionscal tobac". Dúirt siad, i gcás ar bith, má roghnaíonn an Coimisiún úsáid a bhaint as an bhféidearthacht comhairle a iarraidh ar an gCoiste Eitice Ad Hoc maidir le saincheistean eitice níos leithne (eadhon, cásanna nach mbaineann le coinbhleachtaí leasa iarfhostaíochta amháin), ansin bheadh neamhspleáchas Chomhalta A ina shaincheist láithreach, go háirithe fad is nach léir fós cé hiad cliaint Chomhalta A agus an dlíghnólacht dá n-oibríonn sé.

18. D'áitigh na gearánaigh ansin gur cheart go mbeadh measúnú déanta ag an gCoimisiún ar Chomhalta A maidir le coinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann. Ní léir conas a d'fhéadfadh an Coimisiún é sin a dhéanamh gan a fhios a bheith aige cé na leasanna a ndéanann Comhalta A ionadaíocht orthu, mar dhlíodóir nó mar bhrústocaire.

19. Thug na gearánaigh dá n-aire freisin gur thug an Coimisiún freagra ar a n-imní trí na nithe seo a leanas a lua:

"Ní dhéanann gníomhaíocht Chomhalta A mar dhlíodóir le, gnólacht dlí a sholáthraíonn seirbhísí inter alia i réimse an Dlí Eorpaigh, difear dá neamhspleáchas mar chomhalta den Choiste Eitice Ad hoc. Ós rud é go bhfuil [mórchuideachta tobac] ar cheann de líon mór cliant [ainm an dlíghnólachta] agus gur chuir [Member A] comhairle dlí ar fáil don chuideachta sin, ní dhéanfaidh sé sin difear do neamhspleáchas an Choiste Eitice Ad hoc ná do neamhspleáchas [Member A] agus a shainordú mar chomhalta den Choiste seo á fheidhmiú aige. Agus comhairle dlí á cur ar fáil do chuideachtaí, tá [Member A] faoi cheangal ag na rialacha is infheidhme a bhfuil feidhm acu maidir le gairm an dlí. Nuair a bhíonn sé ag gníomhú mar chomhalta den Choiste agus ag ranníoc leis na comhaltaí eile i leith tuairimí atá le tabhairt don Choimisiún, gníomhóidh sé go hiomlán neamhspleách. Cuireadh síneadh lena sainorduithe do chomhaltaí an Choiste mar gheall ar a n-eolas domhain ar institiúidí an Aontais, agus ar an léiriú neamhspleáchais a bhí acu roimhe sin sa ról sin. Tá muinín ag an gCoimisiún, i gcás ina mbeadh aon chomhalta den Choiste i mbaol coinbhleachta leasa a chuirfeadh isteach ar a neamhspleáchas agus a shainordú á fheidhmiú aige, go gcuirfeadh an comhalta sin comhaltaí eile an Choiste agus an Coimisiún ar an eolas láithreach d'fhonn neamhchlaontacht agus neamhspleáchas an Choiste a chosaint."

20. D'áitigh na gearánaigh go léiríonn an freagra sin go mbraitheann an Coimisiún go hiomlán ar "ionracas measta" chomhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc, arb é sin go díreach an rud atá faoi

cheist. D'áitigh siad nach gcreideann siad, dá bhrí sin, gur leor an fhreagairt sin.

21. Ina theannta sin, maidir leis an ráiteas i bhfreagra an Choimisiúin maidir le “taispeántas neamhspleáchais a bhí ann roimhe seo” ag comhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc, chuir na gearánaigh in iúl nár ghlac an Coiste Eitice Ad hoc, faoi chathaoirleacht Chomhalta A, le linn an téarma trí bliana roimhe sin, an cineál cur chuige dian i leith rialáil a dhéanamh ar chásanna dorais imrothlacha a thabharfadh údar le maíomh den chineál sin.

22. Ina theannta sin, maidir leis an ráiteas i bhfreagra an Choimisiúin, “go gcuirfeadh comhaltaí an Choiste Eitice ad hoc comhaltaí eile an Choiste agus an Choimisiún ar an eolas láithreach, dá mba rud é go raibh orthu aghaidh a thabhairt ar bhaol coinbhleachta leasa”, dúirt na gearánaigh nach bhfuil sé soiléir mura bhfuil ann ach toimhde dhóchasach nó an bhfuil rialacha inmheánacha ann ina sonraítear cathain agus conas a chaithfidh comhaltaí é sin a dhéanamh. Dúirt na gearánaigh nach bhfuil sé soiléir ar tharla sé seo riamh, sna naoi mbliana ó bunaíodh an Coiste Eitice Ad hoc. Mura bhfuil, dúirt siad go bhfuil ráiteas an Choimisiúin i bhfad ó bheith ar a suaimhneas. Dúirt siad freisin gur cinnte nach leor brath ar thionscnamh deonach chomhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc chun an baol coinbhleachtaí leasa a sheachaint agus chun neamhspleáchas chomhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc a áirithiú.

23. Thagair na gearánaigh freisin do cheist a chuir siad ar an gCoimisiún i dtaobh an bhfuil comhairle tugtha ag Comhalta A, ina ról mar chomhalta den Choiste Eitice Ad hoc, ar aon chinntí a bhain le hiarChoimisinéirí a bhog chuig cuideachtaí a bhí ina gcliaint den dlíghnólacht ina raibh Comhalta A ag obair. D'áitigh an gearánach gur coinbhleacht leasa shoiléir é sin do Chomhalta A. Mar sin féin, dúirt an Coimisiún “nach bhfuil aon fhaisnéis aige maidir le céannacht aon ghnólachta dlí a sholáthraíonn comhairle do chuideachtaí a d'fhéadfadh iar-Choimisinéirí a fhostú”. Thug siad dá n-aire freisin nach bhfuil baol coinbhleachta leasa ná neamhréireachta ann maidir le hoibleagáidí an Chonartha nó an Chóid Iompair do Choimisinéirí mar gheall ar an bhfíoras go bhféadfadh ceann de na heintitis phríobháideacha a bhfuil iar-Choimisinéir ag obair ina leith faoi láthair a bheith ina chliant de chuid gnólachta dlí amháin nó eile.” Dúirt na gearánaigh nach gcreideann siad gur freagairt shásúil é sin. Tá sé sách féinsoiléir, dúirt siad, más mian le Coimisinéir bogadh chuig cuideachta atá ina cliant príobháideach de chuid an ghnólachta a n-oibríonn Comhalta A di, go bhfuil baol prima facie ann go mbeadh coinbhleacht leasa ann.

24. An 8 Bealtaine 2013, chuaigh na gearánaigh i dteagmháil leis an Ombudsman chun saincheistanna breise a bhaineann le fiosrúchán an Ombudsman a ardú. Ansin, chuir an tOmbudsman na saincheistanna breise sin in iúl don Choimisiún agus d'iarr sé air déileáil leo ina thuairim. Ar an iomlán, chuir na gearánaigh in iúl don Ombudsman go raibh tuilleadh fianaise tagtha chun cinn, ó thuarascáil a sceitheadh ó OLAF ar na saincheistanna a d'fhág gur éirigh an t-iar-Choimisinéir Dallí as oifig, rud a chuir leis an imní a bhí orthu go raibh ballraíocht Chomhalta A sa Choiste Eitice Ad hoc do-ghlactha ó thaobh na polaitíochta de agus go raibh sé do-ghlactha ó thaobh na moráltachta de. Dúirt siad go nochtar i dtuarascáil OLAF gur cuideachta tobac a chuir an gearán faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh a spreag imscrúdú OLAF, agus gur chabhraigh Comhalta A (a bhunaigh teagmháil le hoifigeach sinsearach de chuid an Choimisiúin sa chomhthéacs seo) leis an gcuideachta tobac sin. Dá bhrí sin, áitíonn na

gearánaigh go raibh ról lárnach ag Comhalta A sna himeachtaí as ar eascair éirí as an iar-Choimisinéir Dalli. Léiríonn an ról sin, a dúirt siad, coinbhleacht leasa do-ghlactha ar na bealaí seo a leanas.

25. Thug na gearánaigh faoi deara go ndeachaigh an chuideachta tobac i dteagmháil le Comhalta A chun comhairle a fháil maidir le conas déileáil leis an ábhar ós rud é gur cliant de Chomhalta A é. Thar a gceann, chuaigh Comhalta A i dteagmháil le hoifigeach an-sinsearach, a chuir an gearán ar aghaidh chuig OLAF ina dhiaidh sin. Le linn an ama sin, shuigh Comhalta ar an gCoiste Eitice Ad hoc, a bhfuil sé de chúram air ní hamháin comhairle a thabhairt maidir le Coimisinéirí a ghlacann le tairiscintí poist nuair a fhágann siad an Coimisiún, ach féadfaidh Uachtarán an Choimisiúin a iarraidh air freisin tuairimí a thabhairt maidir le haon cheist eiticiúil ghinearálta a bhaineann le léirmhíniú Chód Iompair na gCoimisinéirí. Dá bhrí sin, d'áitigh na gearánaigh go bhféadfadh Uachtarán an Choimisiúin an gearán ón gcuideachta tobac a tharchur chuig an gCoiste Eitice Ad hoc. D'fhágadh sé sin go mbeadh coinbhleacht leasa áiféiseach ag Comhalta A.

26. D'áitigh na gearánaigh go léiríonn faisnéis faoi ról Chomhalta A (an méid a ghlaonn na gearánaigh air) “Dalli affair”, a nochtadh i dtuarascáil OLAF a sceitheadh, go léiríonn an t-ábhar imní tosaigh a bhí ag na gearánaigh, maidir le comhlacht comhairleach eiticiúil, a bhfuil a shláine agus a thrédhearcacht ríthábhachtach do mhuinín an phobail as an gCoimisiún, go bhfuil sé an-tábhachtach coinbhleachtaí leasa a bheith ann. Dúirt siad freisin, ós rud é go n-oibríonn Comhalta A do bhrústocaireacht/dlisteanach, le cliaint chorparáideacha gan nochtadh, go bhfuil amhras bunúsach ar a neamhspleáchas, mar aon lena chumas comhairle leordhóthanach a thabhairt don Choimisiún maidir le coinbhleachtaí leasa i gcásanna doras imrothlach agus maidir le haon cheist eiticiúil ghinearálta a bhaineann le léirmhíniú an Chóid Iompair do Choimisinéirí. Sa chomhthéacs sin, d'éiligh na gearánaigh arís go ndéanadh an Coimisiún athcheapachán Chomhalta A ar an gCoiste Eitice Ad hoc a chúlghairm.

27. Nuair a tharraing na gearánaigh aird an Choimisiúin ar an imní a d'eascair as tuarascáil a sceitheadh ó OLAF, d'fhreagair an Coimisiún go díreach do na gearánaigh an 19 Meitheamh 2013. Chuir na gearánaigh cóip de litir an Choimisiúin ar fáil don Ombudsman, litir a cuireadh le comhad cáis an Ombudsman. Sa litir sin, luaigh an Coimisiún nach raibh aon ról ag Comhalta A in imscrúdú OLAF a bhain leis an iar-Choimisinéir Dalli. Dúirt an Coimisiún go ndeachaigh Comhalta A i dteagmháil le hoifigeach sinsearach de chuid an Choimisiúin i mí na Bealtaine 2012 chun a fháil amach conas a d'fhéadfadh an chuideachta tobac an Coimisiún a chur ar an eolas go hoifigiúil faoina n-ábhair imní. Ó shin i leith, ní raibh aon bhaint ag Ballstáit A leis an gceist. Luaigh an Coimisiún nach raibh aon tionchar aige ar a ról mar chomhalta den Choiste Eitice Ad Hoc agus ní raibh aon chúis ann gan é a athcheapadh. Thug an Coimisiún le fios freisin go bhfuil ról ar leith ag an gCoiste Eitice Ad Hoc, is é sin comhairle a thabhairt maidir le fostaíocht a ghlacann Coimisinéirí ar feadh tréimhse áirithe tar éis dóibh an Coimisiún a fhágáil agus maidir le saincheistanna eiticiúla ginearálta a bhaineann le Cód Iompair na gCoimisinéirí. Dúirt sé ansin, nuair a fuair an Coimisiún gearán cuideachta tobac, gur seoladh chuig OLAF é, arbh é an comhlacht iomchuí é chun gearáin den sórt sin a láimhseáil. D'áitigh an Coimisiún riamh go ndéanfaí ábhair den sórt sin a tharchur chuig an gCoiste Eitice Ad Hoc. Dá bhrí sin, níor tháinig saincheist na coinbhleachta leasa a d'fhéadfadh a bheith ann chun cinn riamh.

Tháinig an Coimisiún ar an gconclúid trína rá nach bhfuil sé ar intinn aige ceapachán Chomhalta A chuig an gCoiste Eitice Ad Hoc a chúlghairm.

28. Ina thuairim a seoladh chuig an Ombudsman, dheimhnigh an Coimisiún ar dtús na pointí go léir a rinne Ard-Rúnaí an Choimisiúin ina freagra ar dhuine de na gearánaigh an 28 Eanáir 2013. D'fhorbair sé líon áirithe pointí ansin, mar a d'iarr an tOmbudsman Eorpach.

29. Maidir le seasamh an Choimisiúin maidir leis an ngá atá ann teacht chun cinn coinbhleachtaí leasa a bhaineann le Comhalta A a sheachaint, dúirt an Coimisiún go bhfuil sé tiomanta d'eitic agus trédhearcacht a chothú. Dúirt sí freisin go bhfuil beartas curtha i bhfeidhm aige chun bainistiú éifeachtach a dhéanamh ar shaincheist na gcoinbhleachtaí leasa agus chun cosc a chur ar theacht chun cinn coinbhleachtaí leasa. Mar sin féin, ní roinneann an Coimisiún imní an ghearánaigh maidir leis an gcuma a d'fhéadfadh a bheith ar choinbhleachtaí leasa a bhaineann le haon duine den triúr comhaltaí den Choiste Eitice Ad hoc.

30. Thug an Coimisiún dá aire go measann na gearánaigh nach ndealraíonn sé nach gcomhlíonann an Coiste Eitice Ad hoc na ceanglais neamhspleáchais is gá. D'áitigh an Coimisiún, áfach, nach soláthraíonn na gearánaigh aon fhíoras beacht a thacaíonn lena measúnú nó lena n-amhras. Chun go dtiocfadh coinbhleacht leasa chun cinn, d'áitigh an Coimisiún gur ghá a léiriú cén staid ina mbeadh an chuma sin agus a mhéid a bheadh coinbhleacht leasa den sórt sin ann. Níor chuir an gearánach aon ghné fhíorasach ar fáil chun bunús a thabhairt le coinbhleacht leasa iarbhrí nó dealraitheach maidir leis na cásanna a mheas an Coiste Eitice Ad hoc agus maidir lena thuairimí maidir le gníomhaíochtaí iar-oifige Coimisinéirí.

31. Ina theannta sin, dúirt sé go bhfuil gairm agus próifíl na dtrí phearsantacht a roghnaíodh mar chomhaltaí den Choiste Eitice Ad hoc os cionn aon amhras. Dúirt an Coimisiún nach féidir leis glacadh le tuairim na ngearánach, is é sin le rá ionracas chomhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc [5] a cheistiú agus a dhéanann cuma coinbhleachta leasa a agairt, gan bunús a thabhairt le hargóint. Dá bhrí sin, diúltaíonn an Coimisiún an mearbhall a chuireann sé ar an ngearánach idir ionracas chomhalta den Choiste Eitice Ad hoc agus an fíoras go bhféadfaidh sé comhairle dlí a chur ar fáil do chliaint áirithe.

32. Maidir le seasamh an Choimisiúin i ndáil leis an bhfíoras nár shínigh an dlíghnólacht a n-oibríonn an Ballstát A ina leith leis an gClár Trédhearcachta, chuir an Coimisiún in iúl go molann an Coimisiún agus Parlaimint na hEorpa dóibh siúd ar mian leo a bheith rannpháirteach i bpróiseas cinnteoireachta na hEorpa clárú ar bhonn deonach sa Chlár Trédhearcachta. Mar sin féin, níl sé éigeantach clárú sa Chlár Trédhearcachta. Dá bhrí sin, ní féidir a mheas, per se, nach bhfuil gnólacht dlí cláraithe mar amhras faoi neamhspleáchas agus ionracas na ndlíodóirí atá ag obair do na gnólachtaí dlí sin.

33. Maidir le seasamh an Choimisiúin maidir le neamhspleáchas Chomhalta A agus measúnú á dhéanamh aige ar choinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann a bhaineann le hiar-Choimisinéirí, dúirt an Coimisiún gur comhlacht trí chomhalta é an Coiste Eitice Ad hoc a oibríonn ar bhealach coláisteach, arb é a shainchúram go bunúsach measúnú a dhéanamh ar

chomhoiriúnacht na ngníomhaíochtaí iar-oifige atá beartaithe ag iar-Choimisinéirí leis an gConradh agus leis an gCód Iompair do Choimisinéirí. I dtuairim an Choimisiúin, níor chuir na gearánaigh aon eilimintí fianaiseacha ar fáil chun seasamh le coinbhleachtaí leasa réadacha nó dealraitheacha a bheith ann maidir leis na cásanna a mheas an Coiste Eitice Ad hoc agus a thuairimí maidir le gníomhaíochtaí iar-oifige Coimisinéirí.

34. Dúirt an Coimisiún ansin go ngníomhaíonn comhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc le neamhspleáchas iomlán, agus go gcuireann siad le hanailís agus le tuairimí an Choiste Eitice Ad hoc gan aird a thabhairt ach ar shainchúram an Choiste Eitice Ad hoc agus ar an ngá atá le measúnú a dhéanamh ar chomhoiriúnacht ghníomhaíochtaí postoifige na n-iar-Choimisinéirí leis na Conarthaí agus leis an gCód Iompair do Choimisinéirí. Níl aon nasc, ná cur isteach, idir imeachtaí an Choiste Eitice Ad hoc agus aon ghníomhaíocht ghairmiúil a chuireann comhairle dlí ar fáil, mar dhlíodóir, do chliaint gnólachta dlí.

35. Maidir le hargóint na ngearánach nach raibh faisnéis ag an gCoimisiún faoi chéannacht chliant an dlíghnólachta ina raibh Comhalta A ag obair, dúirt an Coimisiún nach bhfeiceann sé aon chúis imní a bhaineann leis an bhfóras nach bhfuil sé ar an eolas faoi chéannacht chliant an dlíghnólachta sin. Dúirt sé, mar a mhínigh an Coimisiún don ghearánach cheana féin, go mbaineann na rioscaí a bhaineann le coinbhleachtaí leasa, nach mór a chur as an áireamh maidir le gníomhaíochtaí iar-oifige na gCoimisinéirí, le hiarphunanna na gCoimisinéirí. Ós rud é go bhféadfadh ceann de na heintitis phríobháideacha a bhfuil iarChoimisinéir ag obair ina leith faoi láthair a bheith ina chliant de chuid gnólachta dlí amháin nó eile, níl aon bhaol ann go mbeidh coinbhleachtaí leasa ná neamhréireacht ann maidir le hoibleagáidí an Chonartha nó an Chóid Iompair do Choimisinéirí. Ina theannta sin, déanann na gearánaigh an líomhain seo mar fhéidearthacht hipitéiseach, gan aon ghné nithiúil a thabhairt a d'fhéadfadh coinbhleacht nithiúil a léiriú maidir leis an gcomhalta seo den Choiste Eitice Ad hoc.

36. Ina mbarúlacha ar thuairim an Choimisiúin, d'athdhearbhaigh na gearánaigh ar dtús go mbaineann a ngearán go príomha leis an gceanglas go mbeadh comhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc neamhspleách agus go bhfuil taifead dochloíte acu ar iompar gairmiúil. Creideann an gearánach gur sháraigh athcheapachán Comhalta A an riachtanas sin.

37. Shoiléirigh an gearánach ansin nach mbaineann a ghearán ach le comhalta amháin den choiste, Comhalta A, seachas leis an gCoiste Eitice Ad hoc [6] .

38. Chuir an gearánach in iúl ansin, i gcomhréir le sainmhíniú ECFE ar 'coinbhleacht leasa' [7] , go bhfuil baol coinbhleachtaí leasa ann ar cheart aghaidh a thabhairt orthu. Sa chomhthéacs sin, ní ceist ábhartha é cruthúnas gur tharla mí-úsáid de chineál éigin a éileamh. Is é sin le rá, is iomchuí cur chuige réamhchúraim i leith coinbhleachtaí leasa. I gcás comhlachta amhail an Coiste Eitice Ad hoc, ba cheart don Choimisiún cur chuige réamhchúraim riosca an-íseal a ghlacadh maidir le coinbhleachtaí leasa.

39. Dúirt na gearánaigh ansin nach bhfuil ról gairmiúil Chomhalta A ag luí lena ról ar an gCoiste Eitice Ad hoc. D'áitigh siad go dtarlódh riosca bunúsach coinbhleachta leasa nuair a fheidhmíonn Comhalta A an dá ról sin. Dá bhrí sin, ní iarrthóir oiriúnach é Comhalta A do

bhallraíocht sa Choiste Eitice Ad hoc.

40. Dúirt na gearánaigh nach ndearna siad iarracht aon fhóras beacht a sholáthar, ná nach gcreideann siad gur gá é a sholáthar, a léiríonn sampla sonracha de choinbhleacht leasa maidir leis na cásanna a ndearna Comhalta A measúnú orthu nó na tuairimí a tugadh, agus iad mar chuid den Choiste Eitice Ad hoc. Is é pointe an ghearáin, d'áitigh na gearánaigh, go dtagann riosca bunúsach coimbhleachtaí leasa chun cinn nuair a chuirtear de chúram ar Chomhalta A, a oibríonn i ngnólacht dlí a bhfuil 'caidreamh rialtais' mar speisialtacht aige, agus a dhéanann ionadaíocht ar leasanna na gcliant corparáideach dá iar-chomhghleacaithe sa Choimisiún, measúnú a dhéanamh ar an mbaol go mbeadh coimbhleachtaí leasa ann nuair a bhogann Coimisinéirí isteach i bpoist tionscail nó brústocaireachta.

41. Ina theannta sin, dúirt na gearánaigh go bhfuil an Coimisiún den tuairim, in éagmais fórais a léiríodh a léiríonn coimbhleacht leasa iarbhrí, nach féidir teacht chun cinn ceann amháin a bheith ann. Áitíonn na gearánaigh gur dualgas cruthúnais é seo atá sriantach go míchuí. Ó thaobh an phreasa phoiblí agus shaoránaigh an Aontais Eorpaigh araon, a bhfuil a n-incréideacht curtha in iúl acu ag athcheapachán Chomhalta A, is cosúil go bhfuil baol sách soiléir ann go mbeadh coimbhleacht leasa ann nuair a dhéantar dlíodóir corparáideach/brústocaire, arb eol dó bualadh lena iar-chomhghleacaithe sa Choimisiún thar ceann cliant, a cheapadh ar choiste eitice a bhfuil sé de chúram air na himpleachtaí eiticiúla a bhaineann le cásanna dorais imrothlacha (agus níos faide ná sin) a mheas.

42. Dealraíonn sé freisin go dtiocfadh peirspictíocht dhlíthiúil, a dúirt na gearánaigh, ar an gconclúid sin. In 2008, d'fhorchuir an Coimisiún, faoi Airteagal 16 de na Rialacháin Foirne maidir le coimbhleachtaí leasa iarfhostaíochta a chosc, srianta áirithe ar aistriú poist Chomhalta A chuig mórghnólacht dlí, eadhon, gan idirghabháil a dhéanamh in aon chás nó sainchomhad ar dhéileáil seirbhís Chomhalta A leis sa Choimisiún fad is a bhí Comhalta A i gceannas ar an tseirbhís sin, agus staonadh ó aon teagmháil ghairmiúil le hiar-chomhghleacaithe, ar feadh tréimhse bliana. Is léir, de réir na ngearánach, gur cuireadh na srianta sin i bhfeidhm toisc gur aithin an Coimisiún go raibh baol ann go gcruthódh a phost nua leis an mórghnólacht dlí coimbhleacht le leasanna dlisteanacha an Choimisiúin.

43. Maidir le ráiteas an Choimisiúin "... tá gairm agus próifíl na dtrí phearsantacht a roghnaíodh mar chomhaltaí den Choiste Eitice Ad hoc os cionn aon amhrais agus ní féidir leis an gCoimisiún glacadh le seasamh an ghearánaigh chun a n-ionracas a cheistiú...", dúirt na gearánaigh go measann siad go bhfuil comhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc 'thar aon amhras' ar bhealach éigin, gur ábhar iontais agus deacair iad a chosaint. Más rud é nach bhféadfadh an Coimisiún ach brath ar dhofheidhmitheacht mhorálta duine aonair, is é sin go bhféadfadh duine a bheith 'os cionn aon amhras', ní bheadh aon ghá le haon rialacha ná treoirlínte maidir le comhaltas an Choiste Eitice. D'áitigh na gearánaigh ansin go mbaineann a ngearán le hoiriúnacht athcheapachán Chomhalta A chuig an gChoiste Eitice Ad hoc, agus go mbrisfeadh an Coimisiún rialacha ballraíochta an Choiste Eitice Ad hoc chun é sin a dhéanamh." Níl a ngearán, a d'áitigh siad, faoi dhintíúir eiticiúla phearsanta Chomhalta A.

44. Maidir le tuairimí an Choimisiúin go ngníomhaíonn comhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc le

neamhspleáchas iomlán, agus go gcuireann siad le hanailís agus le tuairimí an Choiste Eitice ad hoc gan aird a thabhairt ach ar shainchúram an Choiste Eitice Ad Hoc agus ar an ngá atá le measúnú a dhéanamh ar chomhoiriúnacht ghníomhaíochtaí iar-oifige na gCoimisinéirí leis na Conarthaí agus leis an gCód Iompair do Choimisinéirí, agus nach bhfuil aon nasc, ná cur isteach idir imeachtaí an Choiste Eitice Ad Hoc agus aon ghníomhaíocht ghairmiúil a sholáthraíonn comhairle dlí, mar dhlíodóir, do chliant gnólachta dlí, thug na gearánaigh dá n-aire go ndealraíonn sé arís go bhfuil na tuairimí sin bunaithe arís ar an tuairim gur duine aonair morálta é Comhalta A. Dearbhaíonn an Coimisiún go ngníomhaíonn Comhalta A ar bhealach iomlán neamhspleách, gan aon leasanna eile a chur san áireamh. D'fhiafraigh na gearánaigh, cén bonn ar féidir leis an gCoimisiún a bheith cinnte de sin? Ar iarr na gearánaigh, rinne an Coimisiún imscrúdú mionsonraithe ar gach ceann de thuairimí an Choiste Eitice Ad hoc, agus rinne sé crostagairt dóibh le liosta iomlán cliant de dhlíghnólacht Chomhalta A, d'fhonn a chinneadh nach bhfuil aon fhorluí ann?

45. Thug na gearánaigh dá n-aire freisin gur léirigh an Coimisiún féin gur bhuail Comhalta A leis an tSeirbhís Dlí faoi dhó chun tuairimí dlíthiúla a chur i láthair maidir leis an Treoir um Tháirgí Tobac atá beartaithe, cé go raibh gnólacht tobac mar chliant aige. Agus é sin á dhéanamh aige, luaigh Comhalta A, na gearánaigh, tuairim dhlíthiúil maidir le dlí beartaithe ar leith a chur faoi bhráid comhlacht ceaptha beartas poiblí thar ceann cliant a bhfuil leasanna tráchtála doimhne aige in ábhar na teorach áirithe sin. D'áitigh na gearánaigh ansin go bhfuil a fhios ag aon dlíodóir, nó ag aon duine a bhfuil cur amach aige ar an gcóras dlí nó ar an saol ceaptha beartas, go bhfuil an Conradh agus an cásdlí araon oscailte do léirmhínte dlíthiúla atá éagsúil agus a bhíonn ag teacht salach ar a chéile go minic. Agus cuid den mhéid a dhéanann dlíghnólacht Baill A chun seirbhísí brústocaireachta den chineál sin a chur ar fáil agus a sholáthar do chliant, ag tagairt do na seirbhísí sin mar 'chaidreamh rialtais' agus 'beartas poiblí' (arb é an Comhalta a speisialtóireacht ann). Áirítear ar na seirbhísí sin tairiscint chun ionadaíocht a dhéanamh ar léirmhíniú dlíthiúil ar dhlí atá ann cheana nó atá beartaithe d'oifigigh phoiblí, rud atá fabhrach do leasanna cliant chorparáidigh. Fógraíonn an gnólacht dlí atá i gceist an cineál seo seirbhíse ar leathanach 'straitéis abhcóideachta pholaitiúil' a láithreáin ghréasáin, a insíonn do chliant ionchasacha "d'fhéadfadh sé go mbeadh ort aghaidh a thabhairt ar an ionchas go ndéanfar forbairt rialála nó cinneadh beartais a chuireann cineál do ghnó i mbaol" agus gur féidir leis an ngnólacht dlí atá i gceist cabhrú le "dlí agus beartas a mhúnlú de réir mar a thagann sé chun cinn" trí "rialtas nó institiúidí an Aontais a chur chun cinn".

46. Rinne na gearánaigh trácht freisin ar thuairim an Choimisiúin nach raibh aon ról ag Comhalta A i seoladh imscrúdaithe ag OLAF maidir le hiar-Choimisinéir Dallí. Thug na gearánaigh dá n-aire, de réir thuarascáil OLAF, gur thug an chuideachta tobac a chuir an Coimisiún ar an eolas faoin imní a bhí uirthi maidir leis an iar-Choimisinéir Dallí fianaise go ndearna siad "teagmháil le Comhalta A ag (ainm an ghnólachta dlí) comhairle a fháil. Ar iarratas uainn, chuaigh sé i dteagmháil (oifigeach sinsearach de chuid an Choimisiúin) agus chuireamar tuarascáil scríofa ar an ábhar isteach." Léiríonn sé sin go ndeachaigh an chuideachta tobac i dteagmháil le Comhalta A ina cháil mar dhlíodóir/brústocaire. Dúirt siad go mbaineann siad leis an tátal sin ar an bhforas nach gnách do chorparáid mhór comhairle a fháil saor in aisce ó ghnólachtaí dlí ilnáisiúnta; is mar chliant de ghnáth a dhéanfaidh corparáid den sórt sin comhairle den sórt sin a lorg agus a fháil.

47. Mar achoimre ar a seasamh, dúirt na gearánaigh nach gcreideann siad go bhfuil tuairim an Choimisiúin tar éis na pointí agus na hargóintí ina ngearán a athcheannach. Dar leo, seasann a ngearán ina iomláine. D'áitigh siad nach iomchuí go dtabharfadh iaroifigeach de chuid an Choimisiúin, a dhéanann ionadaíocht anois ar leasanna cliant corparáideach, comhairle maidir leis na himpleachtaí eiticiúla a bhaineann le gníomhaíochtaí iar-oifige na gCoimisinéirí. I bhfianaise a ról iomaíocha, d'áitigh siad go bhfuil baol bunúsach ann go mbeadh coinbhleacht leasa ag baint le ballraíocht Chomhalta A ar an gCoiste Eitice Ad hoc.

Measúnú an Ombudsman

48. Tugann an tOmbudsman dá aire ar dtús nach gceistíonn an gearánach dintiúir eiticiúla phearsanta Chomhalta A (féach mír 43 thuas). Áitíonn an tOmbudsman freisin nach mbaineann a fiosrúchán le dintiúir eiticiúla phearsanta Chomhalta A. Go deimhin, mar is léir ón anailís thíos, níl dintiúir phearsanta eiticiúla Chomhalta A ábhartha don anailís ar an tsaincheist seo.

49. Luaitear in Airteagal 4 den chinneadh ón gCoimisiún lena mbunaítear an Coiste Eitice Ad hoc go n-éilíonn ceapadh chomhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc a “ *neamhspleáchas, taifead dochloíte ar iompar gairmiúil, chomh maith le heolas fóna ar chreat dlíthiúil agus ar mhodhanna oibre an Choimisiúin atá ann cheana* ”. [8] Tá sé d’oibleagáid ar an gCoimisiún a áirithiú go gcomhlíonann comhaltaí uile an Choiste Eitice Ad Hoc na critéir sin.

50. Cuimsítear le coincheap an neamhspleáchais, mar a úsáidtear é sa chinneadh ón gCoimisiún lena mbunaítear an Coiste Eitice Ad hoc, an gá atá lena áirithiú nach bhfuil gach comhalta den Choiste Eitice Ad Hoc i gcoinbhleacht leasa.

51. Shainmhínigh an OECD coinbhleacht leasa mar “*coinbhleacht idir dualgais phoiblí agus leasanna príobháideacha oifigeach phoiblí, ina bhfuil leasanna faoi chumas príobháideach ag an oifigeach poiblí a d’fhéadfadh tionchar míchuí a imirt ar fheidhmiú a gcuid dualgas agus freagrachtaí oifigiúla* .” Measann an tOmbudsman go bhfuil an sainmhíniú seo cuí chun críocha an fhiosrúcháin seo. Tugann sí dá haire gur cheart a thuiscint go bhfuil feidhm ag an téarma “oifigeach poiblí” maidir le comhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc nuair a chomhlíonann siad a ról mar chomhaltaí den Choiste Eitice Ad hoc.

52. Tugann an tOmbudsman dá aire gur áitigh an Coimisiún (féach mír 30 thuas) go mbeadh sé riachtanach “cén staid” agus “cén méid” a bheadh i gcoinbhleacht leasa den sórt sin a chur in iúl chun líomhain an ghearánaigh a chothú. Dúirt sé ansin nár chuir an gearánach aon ghné fhíorasach ar fáil chun bunús a thabhairt le coinbhleacht leasa iarbhir nó dealraitheach.

53. Ar an gcéad dul síos, cuireann an tOmbudsman i bhfios go láidir go mbeadh fadhb ag baint le coinbhleacht leasa a bhaineann le comhalta den Choiste Eitice Ad hoc, beag beann ar a mhéid.

54. Maidir leis na cásanna ina mbeadh coinbhleacht leasa den sórt sin ann, tugann an

tOmbudsman dá aire go n-áitíonn an gearánach go ngníomhaíonn Comhalta A, ina cháil mar dhlíodóir do mhórghnólacht dlí, mar “brústocaire”. Tá an Coimisiún i gcoinne na tuairisce sin ar obair Chomhalta A. Tugann an tOmbudsman dá aire, áfach, cibé acu is féidir nó nach féidir an téarma “brústocaire” a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar obair Chomhalta A, nach bhfuil díospóid ann go ndéanann Comhalta A ionadaíocht ar leasanna príobháideacha agus teagmháil á déanamh aige leis an gCoimisiún. Tugann an tOmbudsman dá aire gur thug na gearánaigh samplaí de chruinniú Comhalta A le hoifigigh i Seirbhís Dlí an Choimisiúin i Meán Fómhair 2011 agus Meán Fómhair 2012 a rinne ionadaíocht ar leasanna cuideachta tobac. Ní dhíospóideann an Coimisiún an dearbhú fíorasach sin, ach áitíonn sé go simplí go raibh teagmhálacha na mBallstát le Seirbhís Dlí an Choimisiúin teoranta do shaincheisteanna dlí a bhaineann le “Treoir Tobac”, agus, mar thoradh air sin, nach ionann na teagmhálacha sin agus “brústocaireacht”. Ar an iomlán, níl aon díospóid ann go ndeachaigh Comhalta A i dteagmháil le seirbhísí an Choimisiúin “a dhéanann ionadaíocht” ar leasanna páirtithe príobháideacha os comhair an Choimisiúin.

55. Fiú mura dtugtar brústocaireacht ar obair (dhlíthiúil) den sórt sin ag Comhalta A, is fadhb í ar na cúiseanna seo a leanas.

56. Tugann an tOmbudsman dá aire arís go bhfuil coinbhleacht leasa iarbhír ann nuair a bhíonn *“coimhlint idir dualgais phoiblí agus leasanna príobháideacha oifigigh phoiblí, ina bhfuil leasanna faoi chumas príobháideach ag an oifigeach poiblí a d’fhéadfadh tionchar míchuí a imirt ar chomhlíonadh a gcuid dualgas agus freagrachtaí oifigiúla”* (béim curtha leis). An modhnaíonn oifigeach poiblí a iompar nó a hiompar mar thoradh ar choinbhleacht leasa, ní bhaineann sé le hábhar maidir lena chinneadh an ann do choinbhleacht leasa, idir leasanna príobháideacha an oifigigh phoiblí agus leasanna poiblí, a d’fhéadfadh tionchar míchuí a imirt ar chomhlíonadh dhualgais agus fhreagrachtaí oifigiúla an duine sin. Is é an t-ionchas, nó fiú an dóchúlacht, go bhféadfadh leasanna príobháideacha tionchar a imirt ar iompar oifigigh phoiblí, rud atá lárnach chun a chinneadh an bhfuil coinbhleacht leasa ann. Cé go mbeadh aon sampla nithiúil de choinbhleacht leasa lena n-athraítear iompar oifigigh phoiblí an-tromchúiseach go deimhin, ní bhaineann sé le hábhar nár léiríodh aon sampla den sórt sin a bheith ann maidir le cé acu atá nó nach bhfuil coinbhleacht leasa ann nó nach bhfuil.

57. Mar sin, ní bhaineann sé leis an gCoimisiún a mholadh do na gearánaigh nár chuir siad aon ghné fhíorasach ar fáil chun bunús a thabhairt le coinbhleacht leasa iarbhír nó dealraitheach maidir leis na cásanna (atá measúnaithe cheana féin) ag an gCoiste Eitice Ad hoc (féach mír 30 thuas). D’fhéadfadh an cás a bheith amhlaidh, tugann an tOmbudsman dá aire go ndearnadh measúnú ceart ar na cásanna sin go léir.

58. Ina ionad sin, is ábhartha a fhiafraí an bhféadfadh cineál na leasanna príobháideacha a ndéanann Comhalta A ionadaíocht orthu tionchar a imirt ar chinneadh a rinneadh i gcomhthéacs a ról ar an gCoiste Eitice ad hoc.

59. Maidir le cineál sonracha ról Chomhalta A san earnáil phríobháideach, tuigean an tOmbudsman obair dhlíthiúil ionadaíoch Chomhalta A, ó fhaisnéis a bhailiú ó oifigigh de chuid an Choimisiúin thar ceann cliant go dtí iarracht a dhéanamh ar oifigigh an Choimisiúin argóint

dlí a dhéanamh thar ceann cliaint. Chun a chuid oibre a dhéanamh go rathúil agus ionadaíocht á déanamh aige ar leasanna (dlíthiúla) na gcliant os comhair an Choimisiúin, ní mór rochtain a bheith ag an bhFeisire ar dtús ar fhoireann an Choimisiúin. Go deimhin, d'iarr Comhalta A an rochtain sin agus fuair sé an rochtain sin san am a chuaigh thart agus is dócha go leanfaidh sé de sin a dhéanamh. Cé gur cheart cead a thabhairt d'aon duine den phobal cruinnithe a iarraidh ar fhoireann an Choimisiúin, tá sé réasúnach a mheas go *bhféadfadh* tionchar míchuí a bheith ag an bhfíric go bhfuil tionchar suntasach ag ionchais fostaíochta iarthearma na gCoimisinéirí ar an **leibhéal** rochtana atá ag duine. Ar an iomlán, ós rud é go mbeidh Comhalta A rannpháirteach i gcinneadh an téarma iarthearma d'ionchais fostaíochta na gCoimisinéirí, cuirtear ualach suntasach ar fhoireann an Choimisiúin a thagann ar Chomhalta A ina cháil phríobháideach mar dhlíodóir a dhéanann ionadaíocht ar chliant.

60. Is féidir a shamhlú, ar an iomlán, nach mbeadh baill foirne áirithe toilteanach cruinniú le Comhalta A a dhiúltú, i bhfianaise a róil leanúnaigh sa Choiste Eitice Ad hoc.

61. Ar an gcaoi chéanna, ní fhéadfaí a chur as an áireamh, maidir le saincheisteanna nithiúla, go bhféadfadh sé nach mbeadh baill foirne chomh toilteanach na hargóintí a chuir Comhalta A chun cinn a dhíbhe agus é i mbun a chuid oibre agus é ag déanamh ionadaíochta ar leasanna (dlíthiúla) na gcliant os comhair an Choimisiúin.

62. Ar an gcaoi chéanna, d'fhéadfadh sé nach mbeadh na baill foirne chomh toilteanach gan faisnéis úsáideach agus léargais ar obair an Choimisiúin a chur ar fáil, má iarrann Comhalta A amhlaidh.

63. Ar an iomlán, arís, ós rud é go mbeidh Comhalta A rannpháirteach i gcinneadh na n-ionchais fostaíochta i ndiaidh na gCoimisinéirí, cuirtear ualach suntasach ar fhoireann an Choimisiúin a thagann ar Chomhalta A ina cháil phríobháideach mar dhlíodóir a dhéanann ionadaíocht ar chliant.

64. Tá fadhbanna ag baint leis an bhfíric go bhfuil *rioscaí* den sórt sin ann. Ní leor a lua nár tharla (go fóill) na cásanna féideartha thuasluaite. Ina ionad sin, is leor a thabhairt faoi deara go bhfuil sé réasúnta eagla a bheith ann go *bhféadfaidís* tarlú i bhfianaise chineál an róil atá ag Comhalta A a dhéanann ionadaíocht ar leasanna príobháideacha agus i bhfianaise chineál a róil ar an gCoiste Eitice Ad hoc.

65. Bíonn tionchar díreach ag na cásanna féideartha thuas ar a chinneadh an bhfuil Comhalta A, é féin, i gcoinbhleacht leasa. Trí Chomhalta A a cheapadh ar an gCoiste Eitice Ad hoc, cuireann an Coimisiún A é féin i staid ina ndéanann sé breithniú ar ionchais fostaíochta iarthearma daoine a bhféadfadh tionchar díreach a bheith acu ar rath Chomhalta A nó ar theip air ionadaíocht a dhéanamh ar leasanna dlíthiúla a chliant os comhair an Choimisiúin. Gan beann ar dhintúir phearsanta eiticiúla aon chomhalta den Choiste Eitice Ad hoc, ní féidir a ráthú nach bhféadfaí cead a thabhairt d'aon chomhalta den sórt sin trócaire a thabhairt dóibh siúd a bhí i bhfabhar a leasanna príobháideacha, agus vice versa.

66. Cuireann an tOmbudsman i bhfios go láidir, ina leith sin, go bhféachann coincheap na

coinbhleachta leasa lena áirithiú nach dtiocfadh aon chás chun cinn i gcás ina *bhféadfadh* leasanna príobháideacha tionchar a imirt ar dhuine agus feidhm phoiblí á déanamh aige nó aici. Níl ann ach an fhéidearthacht go dtarlódh tionchar den sórt sin a bhfuiltear ag iarraidh aghaidh a thabhairt air le coincheap na coinbhleachta leasa. Mar sin, má tá ról ag duine a dhéanann ionadaíocht ar leasanna príobháideacha a *d'fhéadfadh* tionchar a imirt ar an mbealach ina bhfeidhmíonn sé a ról ar an gCoiste Eitice Ad hoc, níor cheart an duine sin a cheapadh ar an gCoiste Eitice Ad hoc.

67. Measann an tOmbudsman, i bhfianaise na hanailíse atá leagtha amach thuas, go bhfuil ról ag Comhalta A a dhéanann ionadaíocht ar leasanna príobháideacha a d'fhéadfadh tionchar diúltach a imirt ar an gcaoi a bhfeidhmíonn sé a ról ar an gCoiste Eitice Ad hoc.

68. Agus an chonclúid sin á baint amach, rinne an tOmbudsman scrúdú cúramach freisin ar na hargóintí go léir a chuir an gearánach agus an Coimisiún chun cinn maidir leis an bhfóras nach bhfuil gnólacht dlí Chomhalta A ar an gClár Trédhearcachta. Tugann an tOmbudsman dá aire dá gcinnfeadh an gnólacht dlí atá i gceist páirt a ghlacadh sa Chlár Trédhearcachta, nach laghdódh sé sin ar bhealach ar bith na fadhbanna a d'aithin an tOmbudsman thuas. Dá bhrí sin, ní mheasann an tOmbudsman nach bhfuil dlíghnólacht Chomhalta A ar an gClár Trédhearcachta cinntitheach ar bhealach ar bith don toradh a leagtar amach sa mhír roimhe seo.

69. Maidir leis na hargóintí mionsonraithe a rinne na gearánaigh agus an Coimisiún maidir le ról Chomhalta A ó thaobh ábhair imní maidir leis an iar-Choimisinéir Dallí a chur faoi bhráid an Choimisiúin, ní mheasann an tOmbudsman ach an méid seo a leanas a thabhairt faoi deara. Tugann an tOmbudsman faoi deara, de réir na ngearánach (féach mír 46 thuas), gur thug an chuideachta tobac fianaise go ndeachaigh sí i dteagmháil le Comhalta A ag a ghnólacht dlí “chun comhairle a fháil” (maidir le conas déileáil lena himní maidir le gníomhartha líomhnaithe an iar-Choimisinéara Dallí). Dúirt an chuideachta tobac, ar iarratas uaidh, go ndeachaigh Comhalta A i dteagmháil le hoifigeach sinsearach de chuid an Choimisiúin maidir le hábhair imní na cuideachta tobac. Tugann an tOmbudsman dá aire go ndeachaigh an chuideachta tobac i dteagmháil le Comhalta A ina cháil mar dhlíodóir. Measann an tOmbudsman, dá bhrí sin, go raibh an Coimisiún den tuairim go ndeachaigh Comhalta A i dteagmháil leis an gCoimisiún ina cháil mar iar-oifigeach do-ghlactha agus mar oifigeach saonta araon

70. Maidir leis na hargóintí mionsonraithe a rinne na gearánaigh maidir leis an dodhéanta atá ann cliaint Chomhalta A agus a dhlíghnólacht a shainaithint, is leor a thabhairt faoi deara go mbeadh fadhb ag baint le sampla amháin de Chomhalta A a dhéanann teagmháil leis an gCoimisiún ina ról a dhéanann ionadaíocht ar leasanna príobháideacha. Mar a thug sí faoi deara thuas i mír 53, ní bhaineann méid aon choinbhleachta leasa den sórt sin le hábhar. Níor cheart glacadh le haon choinbhleachtaí leasa a bhaineann le comhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc. I ndáil leis sin, níl aon díospóid ann idir an Coimisiún agus na gearánaigh faoin gcaoi ar bhuail an Comhalta A faoi dhó le Seirbhís Dlí an Choimisiúin chun tuairimí dlíthiúla a chur i láthair maidir leis an Treoir um Tháirgí Tobac atá beartaithe, agus gnólacht tobac a bheith aige mar chliant ag an am céanna. Dá réir sin, ní mheasann an tOmbudsman go bhfuil sé cinntitheach, d'fhonn teacht ar chonclúid maidir leis an líomhain reatha, chun an tsaincheist seo

a fhiosrú tuilleadh.

71. An 26 Samhain 2013, sheol an tOmbudsman litir chuig Leas-Uachtarán Šefčovič an Choimisiúin inar tugadh le fios go bhféadfadh an réasúnaíocht sin tacú le dréachtmholadh a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo chuig an gCoimisiún ag iarraidh go ndéanfaí ceapachán Chomhalta A ar an gCoiste Eitice Ad hoc a chúlghairm.

72. An 18 Nollaig 2013, dúirt an Coimisiún ina sheisiún faisnéise meán lae do na meáin gur chinn sé ionadú a dhéanamh ar Chomhalta A mar chomhalta den Choiste Eitice Ad Hoc. Dúirt sé freisin gur chuir Comhalta A in iúl don Choimisiún le déanaí gur mhian leis éirí as mar chomhalta den Choiste Eitice Ad Hoc. Ghabh Uachtarán an Choimisiúin buíochas le Comhalta A as an ról tábhachtach a bhí aige maidir le comhairle neamhspleách neamhchlaonta a chur ar fáil thar thréimhse ceithre bliana. Dhearbhaigh an Coimisiún freisin gur mór aige obair an dá chomhalta eile den Choiste Eitice Ad Hoc, a dúirt sé gur aontaigh sé leanúint de bheith ag feidhmiú mar chomhaltaí den Choiste Eitice Ad Hoc.

73. D'eisigh an tOmbudsman, ar an 18 Nollaig 2013 chomh maith, preaseisiúint ag fáiltiú roimh chinneadh an Choimisiúin ceannaire nua a cheapadh ar a Choiste Eitice Ad Hoc. Dúirt sí: “Bhí creidiúnacht Choiste Eitice ad hoc an Choimisiúin i mbaol. Tá áthas orm gur lean an Coimisiún mo chomhairle maidir le ceann nua a cheapadh. Bhí sé deacair a mhaíomh nach bhféadfadh coinbhleacht leasa a bheith i gceist leis na gníomhaíochtaí a bhain leis an gcliant a bhí ag an gceann roimhe sin. Tá sé tábhachtach go bhféadfaí amhras phobal na hEorpa a dhíbirt anois.”

74. D'eisigh na gearánaigh, an 18 Nollaig 2013 freisin, preaseisiúint inar cuireadh fáilte roimh chinneadh an Choimisiúin comhairle an Ombudsman a leanúint trí Chomhalta A a ionadú mar chathaoirleach ar Choiste Eitice Ad hoc an Choimisiúin. Dúirt siad nár cheart gur ceapadh Comhalta A riamh in 2009, gan trácht ar athcheapadh in 2012. Dúirt siad go bhfuil sé uafásach go raibh an Coimisiún chomh neamhbhalbh sin maidir leis an mbaol go mbeadh coinbhleachtaí leasa ann sa chás seo, fiú nuair a chuir na gearánaigh a n-ímní in iúl. Dúirt siad freisin gur cheart go spreagadh an “sorry saga” seo athbhreithniú mórdhíola ar an gcaoi a láimhseáilann an Coimisiún saincheisteanna coinbhleachtaí leasa.

75. I bhfianaise ghníomhartha cinntitheacha an Choimisiúin chun déileáil le líomhain na ngearánach maidir le hathcheapadh Comhalta A chuig an gCoiste Eitice Ad hoc, measann an tOmbudsman go bhfuil an ghné seo den ghearán socraithe ag an gCoimisiún.

B. An líomhain agus an maíomh gaolmhar nach bhfuil an Coiste Eitice Ad Hoc trédhearcach go leor

76. D'áitigh an gearánach nach bhfuil gníomhaíochtaí an Choiste Eitice Ad Hoc trédhearcach go leor. D'áitigh siad gur cheart don Choimisiún beartas trédhearcachta réamhghníomhach a ghlacadh arb é a bheadh ann (a) CVanna agus Dearbhuithe Leasa chomhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc a fhoilsiú ar líne, mar is amhlaidh i gcás Chomhairleoirí Speisialta an Choimisiúin; (b) trédhearcacht ar líne a fheabhsú maidir le comhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc agus maidir

lena chinntí araon.

77. Ina thuairim a seoladh chuig an Ombudsman, thug an Coimisiún le fios go gcuirfidh sé leathanach ar leith ar shuíomh gréasáin EUROPA ar an gCoiste Eitice Ad Hoc, ar a bhfoilséoidh sé cinneadh an Choimisiúin lena gcruthaítear an Coiste Eitice Ad hoc agus na cinntí lena gceaptar comhaltaí an Choiste Eitice Ad hoc. Áireofar ann freisin a CVanna, chomh maith le dearbhú ar a n-onóir lena bhfianófar nach bhfuil coinbhleachtaí leasa idir a bhfeidhm mar chomhalta den Choiste Eitice Ad Hoc, agus a ngníomhaíochtaí nó a leasanna eile. Luaigh an Coimisiún go bhfuil sé ag smaoineamh freisin ar shliocht as tuairimí foirmiúla Choiste Eitice Ad Hoc a fhoilsiú (agus sonraí pearsanta á gcosaint ag an am céanna).

78. Ina bharúlacha ar thuairim an Choimisiúin, d'fháiltigh na gearánaigh roimh na hiarrachtaí a bhí beartaithe chun trédhearcacht an Choiste Eitice Ad Hoc a mhéadú. Thug siad dá n-aire, áfach, nach ionadach é dearbhuithe a fhoilsiú ina luaitear nach bhfuil aon choinbhleachtaí leasa ann ar leathanach gréasáin den sórt sin chun a áirithiú nach mbeidh comhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc faoi réir an riosca go mbeadh coinbhleachtaí leasa ann. Ina theannta sin, dúirt siad, ós rud é go bhfuil cliaint chomhalta de Choiste Eiticiúil Ad Hoc an-ábhartha maidir le coinbhleachtaí leasa a d'fhéadfadh a bheith ann a chinneadh, go mbeadh gá dearbhú iomlán ó chliaint an chomhalta a áireamh ar leathanach gréasáin den sórt sin. Mhol na gearánaigh gur cheart go mbeadh cruthú an leathanaigh gréasáin seo mar chuid den phróiseas chun soiléiriú a dhéanamh ar cad is baol coinbhleachta leasa ann, agus go mbeadh sé mar chuid de thiomantas níos leithne do chur chuige níos láidre ar cheart go n-áireofaí ann leagan amach na bpróiseas a leanfaidh an Coimisiún chun riosca den sórt sin a mheasúnú agus a chosc.

Measúnú an Ombudsman

79. Tugann an tOmbudsman dá aire tiomantas an Choimisiúin leathanach sonrach ar a shuíomh gréasáin EUROPA a chur ar fáil don Choiste Eitice Ad Hoc, lena bhfoilsítear cinntí ábhartha an Choimisiúin lena gcruthaítear an Coiste Eitice Ad hoc agus lena gceaptar a chomhaltaí, a CVanna, chomh maith le dearbhú ar a n-onóir lena bhfianaítear nach bhfuil coinbhleachtaí leasa ann idir a bhfeidhm mar chomhalta den Choiste Eitice Ad Hoc, agus a ngníomhaíochtaí nó a leasanna eile. Luaigh an Coimisiún go bhfuil sé ag smaoineamh freisin ar shliocht as tuairimí foirmiúla Choiste Eitice Ad Hoc a fhoilsiú (agus sonraí pearsanta á gcosaint ag an am céanna). Measann an tOmbudsman go bhféadfadh an gealltanas seo feabhas suntasach a chur ar an trédhearcacht maidir le comhaltaí an Choiste Eitice Ad Hoc agus cinntí an Choiste Eitice Ad Hoc araon. Maidir leis seo, cé go measann an tOmbudsman nach bhfuil gá le tuilleadh fiosrúchán maidir leis an ngné seo den ghearán, measann an tOmbudsman gurb iomchuí ráiteas breise a eisiúint.

C. An t-éileamh gur cheart don Choimisiún coiste eitice neamhspleách a bhunú

80. Measann na gearánaigh gur cheart don Choimisiún, san fhadtearma, coiste eitice

neamhspleách a chur ar bun, a mbeadh sainordú níos leithne agus níos sainithe aige ná an Choiste Eitice Ad hoc atá ann cheana, a dhéileálann go príomha le saincheisteanna iarfhostaíochta. Deir siad gur cheart don choiste seo a bheith go hiomlán neamhspleách agus comhdhéanta de shaineolaithe ar eitic an riaracháin phoiblí.

81. Ina thuairim a seoladh chuig an Ombudsman, mhínigh an Coimisiún gur mhol sé roimhe seo Grúpa Comhairleach Idirinstitiúideach ar Chaighdeán sa Saol Poiblí a bhunú [9] a mbeadh sé de chúram air comhairle a chur ar fáil maidir le prionsabail ghinearálta na heitice gairmiúla is infheidhme maidir leis an Institiúid, agus ag an am céanna gan an fhéidearthacht monatóireacht a dhéanamh ar chásanna aonair a eisiamh. [10] Ní bhfuair an tionscadal seo tacaíocht ón gComhairle ná ó Pharlaimint na hEorpa. Dá bhrí sin, an 21 Deireadh Fómhair 2003, chinn an Coimisiún a Choiste Eitice Ad Hoc féin a bhunú ina ionad sin. Leathnaíodh sainchúram an choiste sin in 2011, nuair a ghlac an Coimisiún a Chód Iompair nua do Choimisinéirí, lena gcuimsítear inniúlacht chomhairleach faoi láthair maidir le comhoiriúnacht ghníomhaíochtaí iar-oifige agus tréimhse mharana na n-iar-Choimisinéirí, de réir mar is iomchuí, chomh maith leis an bhféidearthacht tuairimí a thabhairt arna iarraidh sin don Uachtarán maidir le haon cheist eiticiúil ghinearálta i ndáil le léirmhíniú an Chóid Iompair do Choimisinéirí. Measann an Coimisiún, dá bhrí sin, go bhfuil Cód láidir i bhfeidhm aige agus go n-áiríthítear leis na rialacha agus na nósanna imeachta atá aige faoi láthair go gcuirtear ardchaighdeán eiticiúla i bhfeidhm.

82. Ina bharúlacha ar thuairim an Choimisiúin, thug na gearánaigh dá n-aire nach gcuireann an fóras nár aontaigh an Chomhairle agus an Parlaimint le comhlacht eitice idirinstiúideach in 2000-2003 cosc ar an gCoimisiún coiste eitice atá neamhspleách go cuí a bhunú don Choimisiún, in ionad an Choiste Eitice Ad Hoc atá ann cheana.

83. Ina bpreasráiteas an 18 Nollaig 2013 ag freagairt d'ionadaí Chomhalta A, d'éiligh na gearánaigh go gcuirfí coiste eitice atá go hiomlán neamhspleách in ionad Choiste Eitice ad hoc an Choimisiúin, ar coiste é a tharraingítear na comhaltaí ó shaineolaithe sa riarachán eitice náisiúnta. Níor cheart go mbeadh stair ag na daoine sin sa Choimisiún.

Measúnú an Ombudsman

84. Measann an tOmbudsman go bhfuil sé róluath dearcadh a ghlacadh ar an éileamh seo i bhfianaise na bhforbairtí a rinneadh le déanaí maidir le Comhalta A a ionadú. Breithneoidh sí an bhfuil sé iomchuí an cheist seo a scrúdú i bhfianaise forbairtí amach anseo a bhaineann le feidhmiú an Choiste Eitice Ad Hoc athbhunaithe. Dá bhrí sin, níl údar le tuilleadh fiosrúchán a dhéanamh ag an am seo maidir leis an tríú héileamh.

D. Conclúidí

Ar bhonn a chuid fiosrúchán ar an ngearán seo, dúnann an tOmbudsman é leis an gconclúid seo a leanas:

Trí chomhalta a chur in ionad Chomhalta A mar chomhalta den Choiste Eitice Ad Hoc, ghlac an Coimisiún na bearta is gá chun an chéad líomhain maidir le Comhalta A a athcheapadh chuig an gCoiste Eitice Ad Hoc a shocrú.

Níl gá le tuilleadh fiosrúchán maidir leis an dara líomhain agus maidir leis an dara agus an tríú héileamh.

Cuirfear an Coimisiún agus an gearánach ar an eolas faoin gcinneadh sin.

Ráiteas breise

Ba cheart don Choimisiún cloí lena ghealltanas leathanach sonrach a chruthú ar a shuíomh gréasáin EUROPA a bhaineann leis an gCoiste Eitice Ad Hoc agus lena chuid oibre.

Emily O'Reilly

Arna dhéanamh in Strasbourg an 19 Nollaig 2013

[1] Bunaíodh an Coiste Eitice Ad Hoc le Cinneadh C(2003) 3750 ón gCoimisiún an 21 Deireadh Fómhair 2003.

[2] Ar fáil ag http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/pdf/code_conduct_en.pdf [Nasc]

[3] Bheadh aon chinneadh den sórt sin ón gCoimisiún bunaithe ar Airteagal 245 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) luaitear in Airteagal 245 CFAE go staonfaidh Coimisinéirí ó aon ghníomhaíocht nach luíonn lena ndualgais. De bhreis air sin, nuair a rachaidh siad isteach sa Choimisiún, tabharfaidh siad gealltanas sollúnta go n-urramóidh siad, le linn a dtéarma oifige agus ina dhiaidh, na hoibleagáidí a leanann as a n-oifig agus go háirithe a ndualgas chun bheith ionraic stuama i dtaobh ceapacháin nó sochair áirithe a ghlacadh tar éis scor dá n-oifig dóibh. Má dhéantar aon sárú ar na hoibleagáidí sin, féadfar a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais a rialú, de réir na n-imthosca, go bhfuil an Coimisinéir lena mbaineann le scor go héigeantach i gcomhréir le hAirteagal 247 nó go bhfuil a cheart chun pinsin nó chun sochar eile bainte de.

[4] Rinneadh athnuachan ar an triúr comhaltaí den Choiste Eitice Ad Hoc i mí na Nollag 2012 don dara téarma trí bliana.

[5] I bhfianaise fhoclaíocht thuairim an Choimisiúin, a thagraíonn do chomhaltaí uile an Choiste Eitice Ad Hoc, measann an tOmbudsman gur gá béim a leagan air anseo, cé go gcuireann na gearánaigh ábhair imní in iúl maidir le ballraíocht Chomhalta A sa Choiste Eitice Ad hoc, nach bhfuil aon imní orthu maidir leis an dá chomhalta eile den Choiste Eitice Ad hoc.

[6] Féach fonóta 5 thuas.

[7] Is é seo a leanas sainmhíniú ECFE ar 'coinbhleacht leasa': "coinbhleacht idir dualgas poiblí agus leasanna príobháideacha oifigigh phoiblí, ina bhfuil leasanna príobháideacha ag an

oifigeach poiblí a d'fhéadfadh tionchar míchuí a imirt ar chomhlíonadh a ndualgas agus a bhfreagrachtaí oifigiúla”.

[8] Cinneadh C(2003) 3750 ón gCoimisiún an 21 Deireadh Fómhair 2003

[9] An Coimisiún [COM(2000) 200 críochnaitheach].

[10] [COM(2000) 200 críochnaitheach agus SEC(2000) 2077 críochnaitheach].